

Investigating the Structural Fit of Four Dark Personality Traits (Sadism, Narcissism, Machiavellianism, and Antisociality) Based/ on The Pathological Dimensions of Personality with the Mediation of Psychological Flexibility in College Students

Mahban Momtazi¹, Javad Karimi^{2*}, Zahra Tanha³, Mohsen Razani⁴

1. Ph.D. student, Department of Psychology, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran.
2. Associate Professor, Department of Psychology, Malayer University, Malayer, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Psychology, Khorramabad Branch, Islamic Azad University, Khorramabad, Iran.
4. Assistant Professor, Department of Psychology, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran.

Corresponding author: Javad Karimi, Associate Professor, Department of Psychology, Malayer University, Malayer, Iran.

Email: j.karimi@malayeru.ac.ir

Received: 13 May 2024

Accepted: 5 Nov 2024

Abstract

Introduction: The four dark personality traits are a relatively new and integrated model formed by the combination of different personality theories. The present study was conducted to investigate the structural fit of dark personality traits based on the pathological dimensions of personality with the mediation of psychological flexibility in college students.

Methods This research is of the structural equations type and its statistical population was all students of the Islamic Azad University of Borujard branch in the academic year 2023-2024, 230 people were selected by the available sampling method. The data were used from the Personality Pathological Dimensions Questionnaire (PID-5-BF) by Kruger et al. (2012), and Acceptance and Action (AAQ-II) by Bond et al. Pearson correlation test and SPSS-24 and Amos-24 software were used to analyze the data.

Results: The model had a good fit. The results confirmed the direct effect of the pathological dimensions of personality on the three dark traits of narcissism, psychopathy, and sadism, and the intensity of the indirect effect of the pathological dimensions of personality on psychological flexibility was strong ($\beta=0.76$). The mediating role of psychological flexibility was confirmed in the relationship between the pathological dimensions of personality and the dark trait of psychopathy ($P<0.05$).

Conclusions: The pathological dimensions of personality were directly effective on narcissism, psychopathy, and sadism and indirectly on psychopathy, and psychological flexibility played an important role between dark personality traits and pathological dimensions.

Keywords: Pathological Dimensions of Personality, Dark Traits of Personality, Psychological Flexibility.

بررسی برآزش ساختاری صفات چهار گانه تاریک شخصیت (سادیسیم، خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه ستیزی) بر اساس ابعاد مرضی شخصیت با میانجیگری انعطاف پذیری روانشناختی در دانشجویان

مهبان ممتازی^۱، جواد کریمی^{۲*}، زهرا تنها^۳، محسن رازانی^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران.

۲. دانشیار، گروه روان شناسی، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم آباد، ایران.

۴. استادیار، گروه روانشناسی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران.

نویسنده مسئول: جواد کریمی، دانشیار، گروه روان شناسی، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران.

ایمیل: j.karimi@malayeru.ac.ir

تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۱۵

تاریخ دریافت ۱۴۰۳/۲/۲۴

چکیده

مقدمه: صفات چهارگانه تاریک شخصیت به عنوان یک مدل نسبتاً جدید و یکپارچه از ترکیب نظریه های مختلف شخصیت تشکیل شده است. پژوهش حاضر با هدف بررسی برآزش ساختاری صفات تاریک شخصیت بر اساس ابعاد مرضی شخصیت با میانجیگری انعطاف پذیری روان شناختی در دانشجویان انجام شد.

روش کار: این پژوهش از نوع معادلات ساختاری بوده و جامعه آماری آن کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند که به روش نمونه گیری در دسترس ۳۳۰ نفر انتخاب شدند. داده ها از پرسشنامه ابعاد مرضی شخصیت (PID-5-BF) کروگر و همکاران (۲۰۱۲)، پذیرش و عمل (AAQ-II) بوند و همکاران (۲۰۱۱)، چهارگانه کوتاه شخصیت (SD4) پائول و همکاران (۲۰۲۰) استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون همبستگی پیرسون و نرم افزار SPSS-24 و Amos-24 استفاده شد.

یافته ها: مدل از برآزش مطلوبی برخوردار بود. نتایج تأثیر مستقیم ابعاد مرضی شخصیت بر سه صفت تاریک خودشیفتگی، سایکوپاتی و سادیسم تأیید نمود و شدت تأثیر غیرمستقیم ابعاد مرضی شخصیت بر انعطاف پذیری روان شناختی مقدار قوی ($\beta=0.76$) بود. نقش میانجی گر انعطاف پذیری روان شناختی در رابطه بین ابعاد مرضی شخصیت با صفت تاریک سایکوپاتی تأیید شد ($P<0.05$).

نتیجه گیری: ابعاد مرضی شخصیت به طور مستقیم بر خودشیفتگی، سایکوپاتی و سادیسم موثر و به طور غیرمستقیم بر سایکوپاتی اثرگذار بودند و انعطاف پذیری روان شناختی نقش مهمی بین صفات تاریک شخصیت و ابعاد مرضی ایفا کرد. **کلیدواژه ها:** ابعاد مرضی شخصیت، صفات تاریک شخصیت، انعطاف پذیری روان شناختی.

در دهه اخیر در حوزه مدل های آسیب شناسی شخصیت، رگه های تاریک شخصیت، توجه قابل ملاحظه ای را به خود جلب کرده است (۱) این مدل شامل گروهی از صفات شخصیتی است که به شدت اختلالات بالینی نبوده و درواقع حالت خفیف تر و به عبارت دقیق تر زیر آستانه بالینی اختلال هستند. ویژگی اساسی صفات تاریک شخصیت (Dark personality traits) این است که آن ها از بعد اجتماعی و بین فردی آزاردهنده و ناخوشایند هستند و این صفات با فراوانی بالا می توانند در موقعیت های روزمره خانوادگی، شغلی و تحصیلی خود را به نمایش می گذارد (۲). صفات چهارگانه تاریک شخصیت به عنوان یک مدل جدید و یکپارچه از ترکیب نظریه های مختلف شخصیت تشکیل شده و بیان کننده یک شخصیت نامطلوب، ناپهنجار و ناسالم اجتماعی با تمایلات رفتاری خودمحوری، عدم صداقت و فروتنی، سردی عاطفی، ناسازگاری، فریب کاری و پرخاشگری هستند (۳). ماکیاولیسم (Machiavellianism) به جهت گیری خودخواهانه بسیار شدید و رسیدن به اهداف از طریق فریب کاری، تقلب و بهره کشی، نارسسیسم (Narcissism) به احساسات اغراق آمیز بزرگمنشی، غرور، عاشق خود بودن و حق به جانب بودن، سایکوپاتی (Psychopathy) به تکانش گری، هیجان طلبی، سنگ دلی، پرخاشگری و گستاخی میان فردی و سادیسم (Sadism) اشاره به دیگرآزاری جنسی، جسمی و روانی و لذت بردن از آن دارد (۴). صفات چهارگانه تاریک شخصیت ارتباط مستقیمی با مشکلات و اختلال های بالینی دارند و از دید دیگران به ترتیب صفات سایکوپاتی و ماکیاولیسم به دلیل نحوه رفتار و افکار مبتلایان، نحس ترین صفات محسوب می شوند (۵). صفات مرضی شخصیت به عنوان یکی از متغیرهای پیش بینی کننده صفات تاریک شخصیت، مطرح شده است (۶). Krueger و همکاران (۷) مدل شخصیتی منسجمی را معرفی کرده اند که علاوه بر شناسایی ابعاد شخصیت مرضی، اختلال های شخصیت را نیز پوشش می دهد و در DSM-5 مدلی پنج عاملی برای این صفات ارائه شده است که شامل عاطفه منفی (Negative Affectivity)، گسستگی عاطفی (Emotional Boredom)، مخالفت ورزی (Antagonism)، مهارگسیختگی (Disinhibition)، و روان گسسته گرایی (Psychoticism) می شود و این صفات مرضی شخصیت می توانند منجر به نگرش ها و رفتارهای خاص در فرد شوند

(۶،۸). Yousefi و همکاران در پژوهش خود نشان دادند که ابعاد پنج گانه مرضی شخصیت عواطف منفی، دلگسستگی، مخالفت ورزی، مهار گسیختگی و روانپریشی گرایی با صفات تاریک ماکیاولیسم، جامعه ستیزی، خودشیفتگی و دگر آزاری رابطه دارند (۹). Brugués & Caparrós (۱) و Russell & King (۱۰) نیز بیان کردند الگوهای شخصیتی ناکارآمد (مرضی) با ابعاد تاریک شخصیت در رابطه است. انعطاف پذیری روان شناختی (Psychological flexibility) این امکان را فراهم می کند که فرد بتواند در موقعیت های مختلف، تشخیص درست و منطقی از شرایط داشته باشد و رفتارهایی را که به بهبود شرایط کمک می کند انجام دهد (۱۱). افراد با نشانه های شخصیت مرضی، مهارگسیختگی بالایی دارند. این افراد بی مسئولیت، خطرپذیر، انعطاف ناپذیر، حواس پرت و تکانش گر هستند و درجه بالایی از روان گسستگی که شامل نامتعارف بودن و بی نظمی است را نشان می دهند این افراد به علت مسئولیت پذیری پایینی که دارند انعطاف و ادراک ضعیفی از کنترل پذیری محیط را دارند و توانایی ارزیابی شرایط و موقعیت های گوناگون را ندارند (۱۲). آن ها در صورتی دنیا را قابل مهار و قابل کنترل می پندارند که بدون تغییر و قابل پیش بینی باشد. این افراد توانایی پایینی در پذیرش موقعیت های پیش بینی نشده دارند، در بیشتر مواقع مسئولیت رفتارشان را برعهده نمی گیرند، زیرا شناخت اجتماعی ضعیفی دارند و بر این باور هستند که مشکل پیش آمده تحت کنترل آن ها نبوده و مسئولیت رفتارشان را برعهده نمی گیرند در نتیجه افراد با نشانه های مرضی افراد انعطاف ناپذیری هستند که نسبت به موقعیت های مختلف عکس العمل های پرخاشگرانه و ضد اجتماعی از خود نشان می دهند (۱۳). براساس دیدگاه Hayes و همکاران (۱۴) انعطاف پذیری روانشناختی به صورت ارتباط با زمان حال به عنوان فردی آگاه، توانایی تغییر دادن رفتارهای ناکارآمد و انجام دادن رفتارهای مرتبط با ارزش های فرد تعریف شده است (۱۵،۱۶) همچنین انعطاف پذیری روان شناختی به عنوان چارچوبی برای درک آسیب شناسی روانی و سلامت روان تعریف شده است (۱۷). Vatankhah Amjad و همکاران نتیجه گرفتند که عواطف و هیجان های منفی پیش بینی کننده انعطاف پذیری است (۱۸) و انعطاف پذیری با اختلالات شخصیت خودشیفتگی و وسواس جبری در ارتباط است (۱۹). همچنین انعطاف پذیری شناختی با آسیب پذیری در طیف گسترده ای از

آسیب ها که شامل یک سری از اختلالات رفتاری است رابطه دارد (۲۰). پژوهش Wąsowicz و همکاران نیز نشان داد، هیجانات منفی از طریق انعطاف پذیری روان شناختی با بهزیستی عمومی ارتباط دارند (۲۱). مطالعه Browne و همکاران نیز نشانگر نقش انعطاف پذیری روان شناختی در بهزیستی افراد بود (۲۲).

با توجه به موارد ذکر شده متغیر ابعاد مرضی شخصیت از جمله عوامل دخیل در صفات تاریک شخصیت هستند، لذا پژوهش حاضر به دنبال پاسخ گویی به این سوال است که آیا ابعاد مرضی شخصیت به واسطه انعطاف پذیری روان شناختی با صفات تاریک شخصیت برازش دارند؟

روش کار

پژوهش حاضر یک پژوهش نظری و کمی از نوع مطالعات همبستگی بود. جامعه آماری کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. در این پژوهش به روش نمونه گیری در دسترس و حجم نمونه با توجه به توصیه Kline مبنی بر آنکه برای هر ماده ۲/۵ تا ۵ نفر کفایت می کند اما حداقل حجم نمونه ۲۰۰ قابل دفاع است (۲۳)؛ که در این پژوهش با توجه به ماده های پرسشنامه ها (۷ ماده ای پذیرش و عمل، ۲۵ ماده ای صفات مرضی شخصیت، ۲۸ ماده ای صفات چهارگانه کوتاه شخصیت) که اگر برای هر ماده ۵ نفر ۳۰۰ نفر انتخاب شد که از کفایت لازم برخوردار باشد. ملاک ورود به پژوهش ۱. عدم ابتلا به بیماری های حاد روان پزشکی و ۲. دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و ملاک های خروج از مطالعه ۱. عدم تکمیل صحیح پرسشنامه ها و ۲. تمایل نداشتن به شرکت در ادامه پژوهش در نظر گرفته شد.

این پژوهش دارای کد اخلاق IR.IAU.B.REC.1402.003 از دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد می باشد. ملاحظات اخلاقی بصورت تعهد به حفظ اطلاعات شخصی و استفاده از اسم مستعار برای شرکت کنندگان، حضور داوطلبانه، پذیرش مسئولیت توسط پژوهشگر در پژوهش حاضر در نظر گرفته شده است. سپس ابزارهای گردآوری داده ها با توجه به مطالعات پیشین شناسایی و توسط فرد محقق در دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد بین دانشجویان ارایه و دریافت شد و پرسشنامه ها با ذکر بیان هدف مورد پژوهش قرار گرفت. همچنین فرم رضایت آگاهانه از دانشجویان دریافت

گردید. بازده زمانی کار اجرا از نیمه دوم فروردین ماه ۱۴۰۲ تا تقریباً اواخر خرداد ۱۴۰۲ به طول انجامید. در نهایت به منظور بررسی روابط متغیرها از معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی) و استنباطی (همبستگی پیرسون، مدل پژوهش با تکنیک آماری تحلیل مسیر و نقش میانجی گری با روش بوت استرپینگ) آزمون شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری Amos 24 انجام شد. پرسشنامه جمعیت شناختی: از نظر جنسیت، وضعیت تاهل و تحصیلات مورد بررسی قرار گرفتند.

پرسشنامه پذیرش و عمل (Acceptance and Action)

II- AAQ= Questionnaire): ابزار انعطاف پذیری روان- شناختی پرسشنامه پذیرش و عمل است که توسط بوند (Bond) و همکاران (۲۴) برای سنجش انعطاف پذیری روان شناختی، به ویژه در ارتباط با اجتناب تجربی و تمایل به درگیری در عمل با وجود افکار و احساس های ناخواسته تدوین شده و دارای ۷ ماده است. سوال های این پرسشنامه بر اساس میزان توافق در یک مقیاس لیکرت ۷ درجه ای (هرگز= ۱، خیلی بندرت= ۲، بندرت= ۳، گاهی اوقات= ۴، بیشتر اوقات= ۵، تقریباً همیشه= ۶ و همیشه= ۷) رتبه بندی می شود. نمرات بالاتر در این مقیاس نشان دهنده انعطاف پذیری روان شناختی پایین تر و اجتناب تجربی بالاتر است. پایایی این پرسشنامه به شیوه بازآزمایی توسط Bond و همکاران (۲۴) ۰/۸۱ و ضریب پایایی همسانی درونی سوالات با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به دست آمده است. در ایران نیز ضریب پایایی آلفای کرونباخ پرسشنامه پذیرش و عمل ویرایش دوم ۰/۸۹ و ضریب پایایی بازآزمون ۰/۷۱ بدست آمده است (۲۵). همچنین آلفای کرونباخ این مقیاس با پرسشنامه پذیرش و عمل در این پژوهش برابر با ۰/۹۱ بود.

مقیاس چهارگانه کوتاه شخصیت (The Short Dark Tetrad)

SD4): این مقیاس یک ابزار ۲۸ ماده ای است که توسط پائولوس (Paulhus) و همکاران (۲۶) ارائه شده است و ۴ مولفه تاریک شخصیت خودشیفتگی، سایکوپاتی، ماکیاولیانیسم و سادیسزم را می سنجد. این ابزار در طیف لیکرت ۵ درجه ای نمره گذاری می شود. نتایج تحلیل عاملی تاییدی حاکی از مناسب بودن مدل ۴ عاملی مقیاس است. همچنین نتایج پژوهش Paulhus (۲۶) نشان داد که برای اولین بار

نمونه نمره دهی این مقیاس چهار گزینه ای لیکرت از صفر (کاملاً اشتباه یا اغلب اشتباه) تا ۳ (کاملاً درست یا اغلب درست) می باشد (۲۸). Krueger و همکاران (۷) آلفای کرونباخ برای PID-5-BF در بازه‌ای بین ۰/۷۳ تا ۰/۹۵ با میانه ۰/۸۶ است. بر اساس پژوهش Amini و همکاران (۲۹) نسخه فارسی پرسشنامه شخصیتی PID-5 از اعتبار و ثبات درونی قابل قبولی در ارزیابی نشانگان اختلالات شخصیت و ویژگی های شخصیت برخوردار است و پایایی مقیاس ابعاد مرضی شخصیت برابر با ۰/۸۵ بود که از حداقل ۰/۷۴ برای مولفه گسستگی تا ۰/۸۱ برای مولفه خصومت مرضی بود. بررسی پایایی در پژوهش حاضر نشان داد پایایی مقیاس ابعاد مرضی شخصیت برابر با ۰/۸۵ بود که از حداقل ۰/۷۴ برای مولفه گسستگی تا ۰/۸۱ برای مولفه خصومت مرضی بود.

یافته ها

از نظر ویژگی های جمعیت شناختی تعداد ۱۴۷ نفر (۶۳/۹٪) از پاسخگویان را زنان و ۸۳ نفر (۳۶/۱٪) را مردان تشکیل دادند. از نظر وضعیت تاهل، ۱۴۶ نفر (۶۳/۵٪) مجرد و ۸۴ نفر (۳۶/۵٪) متاهل بودند. از نظر تحصیلات، ۱۹ نفر (۸/۳٪) تحصیلات فوق دیپلم، ۱۵۸ نفر (۶۸/۷٪) تحصیلات کارشناسی و ۵۳ نفر (۲۳/۰٪) تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر داشتند.

پیش از انجام تحلیل نهایی به غربالگری داده ها پرداخته شد و داده های پرت تک متغیره با نمودار جعبه ای و داده های پرت چندمتغیره با فاصله مایلانوبیس شناسایی و اصلاح شدند. مفروضه عدم همخطی چندگانه با شاخص عامل تورم واریانس بررسی شد که تمامی مقادیر کمتر از ۵ بود و در نتیجه مفروضه عدم همخطی چندگانه برقرار بود. حداکثر سطح خطای آلفا جهت آزمون فرضیه ها، مقدار ۰/۰۵ تعیین شد ($p \leq 0/05$). در جدول ۱ آماره های توصیفی متغیرها و همبستگی بین متغیرها با آزمون همبستگی پیرسون آمده است.

مشخصه های روان سنجی این مقیاس در جامعه ایرانی به روش تحلیل عاملی تاییدی و بررسی (ساختار شبکه منطقی (Nomological Network)) مورد بررسی قرار گرفت و نتایج آن در قالب یک مقاله مجزا گزارش شد (۲۷) به منظور اعتباریابی مقیاس چهارگانه کوتاه شخصیت از روش تحلیل عاملی تاییدی با تست مدل های رقیب و همچنین شبکه منطقی استفاده شد. پس از تست پنج مدل ساختاری رقیب، براساس شاخص های برازش و فرضیات شبکه منطقی الگوی چهارعاملی بهترین برآورد را داشته است. به منظور بررسی پایایی مقیاس چهارگانه کوتاه شخصیت از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و ضریب پایایی ابعاد سادیسیم (۰/۷۵۵)، جامعه ستیزی (۰/۷۵۱) و خودشیفتگی (۰/۸۲۱) در سطح مطلوب و پایایی بعد ماکیاولیانیسم (۰/۵۹۹) در سطح نسبتاً مطلوب بود. بنابراین می توان نتیجه گرفت مقیاس چهارگانه کوتاه تاریک شخصیت در جامعه ایرانی دارای ساختار ۴ عاملی است و از پایایی و اعتبار لازم برخوردار بوده در نتیجه می توان از آن به عنوان یک ابزار سنجش صفات تاریک شخصیت در ایران استفاده نمود (۲۷) و در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ صفات تاریک خودشیفتگی برابر با ۰/۷۴، سایکوپاتی برابر با ۰/۸۰، ماکیاولیسم برابر با ۰/۷۵ و سادیسیم برابر با ۰/۸۱ گزارش شد.

ابعاد مرضی شخصیت (Personality Inventory for DSM-5 (PID-5-BF)): فرم کوتاه نسخه بزرگسالان پرسشنامه شخصیت توسط کروگر (Krueger) و همکاران (۷) تدوین شده است و یک مقیاس خود سنجی ۲۵ آیتمی برای سنجش صفت ناهنجار شخصیتی در بزرگسالان از ۱۸ سال به بالاتر می باشد. در واقع این ابزار به منظور ارزیابی مدل ابعادی پنج بعد یا حیطه ناهنجار شخصیت طراحی شده و ماده های مستخرج آن در هر حیطه یا بعد شامل پنج ماده با بار عاملی بالاتر در هر حیطه از فرم بلند می باشد. ۵ بعد اصلی صفات شخصیت که در پرسشنامه مورد سنجش قرار می گیرد شامل عاطفه منفی، گسستگی، خصومت مرضی، مهار گسیختگی و روان پریشی گرایبی است.

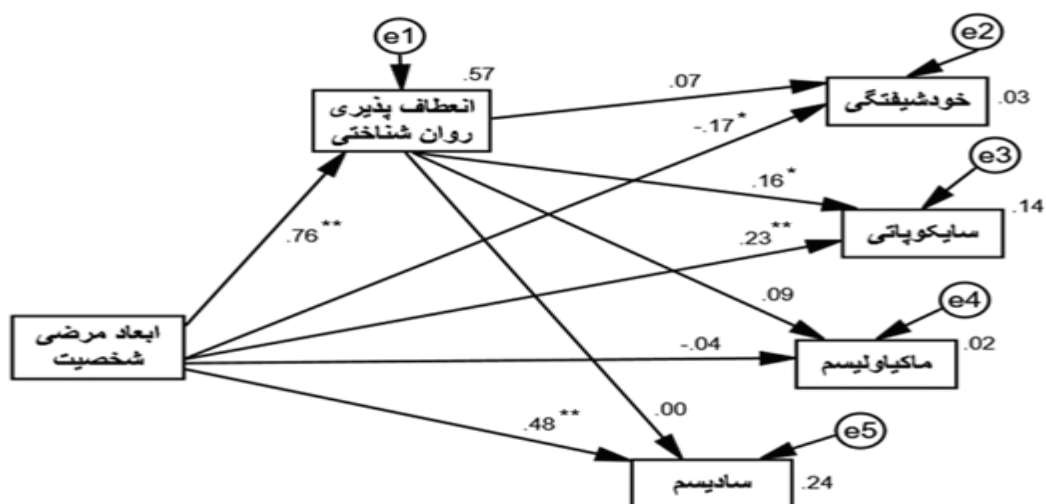
جدول ۱. آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرها به همراه آماره های توصیفی

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. عاطفه منفی											
۲. گسستگی	۰/۲۸**										
۳. خصومت مرضی	۰/۵۷**	۰/۴۰**									
۴. مهار گسیختگی	۰/۵۱**	۰/۳۳**	۰/۶۲**								
۵. روان پریشی گرایی	۰/۳۳**	۰/۲۰**	۰/۵۰**	۰/۵۲**							
۶. ابعاد مرضی شخصیت	۰/۷۳**	۰/۵۴**	۰/۸۳**	۰/۸۴**	۰/۷۲**						
۷. انعطاف پذیری روانشناختی	۰/۶۳**	۰/۳۶**	۰/۶۵**	۰/۶۱**	۰/۵۳**	۰/۷۶**					
۸. خودشیفتگی	-۰/۰۶	۰/۰۹	-۰/۱۷**	۰/۰۱	-۰/۲۶**	-۰/۱۲	-۰/۰۶				
۹. سایکوپاتی	۰/۲۳**	۰/۲۸**	۰/۳۶**	۰/۳۵**	۰/۱۲	۰/۳۵**	۰/۳۴**	۰/۲۴**			
۱۰. ماکیاولیسم	۰/۱۳*	۰/۱۸**	-۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۰۸	۰/۰۳	۰/۰۶	۰/۰۴	۰/۲۳**		
۱۱. سادیسم	۰/۳۳**	۰/۴۰**	۰/۴۰**	۰/۴۱**	۰/۱۶*	۰/۴۹**	۰/۳۷**	-۰/۰۷	۰/۵۴**	۰/۳۰**	
میانگین	۵/۸۶	۳/۶۳	۴/۱۹	۵/۲۴	۶/۰۲	۳۴/۹۳	۲۲/۱۰	۲۲/۴۰	۱۹/۴۷	۲۳/۷۳	۱۴/۵۰
انحراف استاندارد	۲/۸۹	۲/۱۴	۲/۵۵	۳/۴۴	۳/۲۳	۱۰/۶۱	۱۰/۲۱	۵/۰۶	۴/۰۲	۳/۰۱	۴/۳۱
کجی	-۰/۰۶	۰/۲۲	۰/۳۴	۰/۳۴	۰/۳۴	۰/۰۲	۰/۸۴	-۰/۰۴	۰/۰۸	۰/۶۵	۰/۶۱
کشیدگی	-۰/۰۵	-۰/۳۵	-۰/۵۰	-۰/۵۰	-۰/۲۱	-۰/۳۹	۰/۱۶	-۰/۳۶	-۰/۹۹	۰/۹۸	-۰/۲۲

توجه: $p \leq ۰/۰۵$ و $p \leq ۰/۰۱$ **

مرضی شخصیت با سایکوپاتی و سادیسم، مثبت بود. انعطاف پذیری روان شناختی با دو صفت تاریک شخصیت یعنی سایکوپاتی و سادیسم رابطه داشت که جهت رابطه ها مثبت بود و شدت همبستگی ها مقدار متوسطی بود. مدل مفهومی پژوهش با استفاده از تکنیک تحلیل مسیر و در محیط نرم افزار ایموس آزمون شد. شکل ۱ مدل تجربی در حالت ضرایب استاندارد است و سطح معنی داری یا مقدار p با علامت ستاره مشخص شده است.

مطابق نتایج جدول ۱، نرمال بودن تک متغیره با شاخص های کجی و کشیدگی بررسی شد و چون مقادیر کجی و کشیدگی تمامی متغیرها در دامنه $+1$ تا -1 بدست آمد، مفروضه نرمال بودن تک متغیره تایید شد. بررسی همبستگی ها نشان داد رابطه معنی داری بین نمره کل ابعاد مرضی شخصیت با دو صفت تاریک سایکوپاتی و سادیسم مشاهده شد ($p < ۰/۰۵$) و قوی ترین همبستگی بین سادیسم ($r = ۰/۴۹$) بود. جهت رابطه ابعاد

شکل ۱: مدل تجربی در حالت ضرایب مسیر استاندارد ($p \leq ۰/۰۵$ و $p \leq ۰/۰۱$ **)

مهبان ممتازی و همکاران

شکل ۱ نشان داد که تأثیر ابعاد مرضی شخصیت بر سه صفت تاریک خودشیفتگی، سایکوپاتی و سادیسم تأیید شد و قوی‌ترین تأثیر ابعاد مرضی شخصیت مربوط به سادیسم بود. در جدول ۲ شاخص‌های برازش مدل آمده است.

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل

شاخص برازش	AGFI	PGFI	IFI	NFI	CFI	GFI	RMSEA	Chi square/df
معیار مطلوب*	>۰/۷۰	>۰/۵۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	<۰/۰۸	در بازه ۱ تا ۵
نتیجه	۰/۷۳	۰/۶۲	۰/۸۸	۰/۹۱	۰/۸۹	۰/۹۰	۰/۰۸۴	۴/۶۲

در مجموع با ارزیابی تمامی شاخص‌های برازش در جدول ۲ می‌توان استنباط کرد در مدل تجربی تمامی شاخص‌های برازش مقدار متوسط یا قابل قبولی داشتند و هیچ کدام از شاخص‌های برازش مقدار ضعیفی نداشتند و بر این اساس می‌توان برازش مدل را بالاتر از متوسط و به طور تقریبی قابل قبول دانست. بررسی ضریب تعیین متغیرهای وابسته نشان داد که ابعاد مرضی شخصیت و انعطاف‌پذیری روانشناختی بیشترین نقش را در تبیین سادیسم با ۲۴ درصد و سایکوپاتی با ۱۴ درصد داشتند. در جدول ۳ نتایج آزمون روابط ساختاری (اثرات مستقیم) آمده است.

در مجموع با ارزیابی تمامی شاخص‌های برازش در جدول ۲ می‌توان استنباط کرد در مدل تجربی تمامی شاخص‌های برازش مقدار متوسط یا قابل قبولی داشتند و هیچ کدام از شاخص‌های برازش مقدار ضعیفی نداشتند و بر این اساس می‌توان برازش مدل را بالاتر از متوسط و به طور تقریبی قابل قبول دانست. بررسی ضریب تعیین متغیرهای وابسته نشان داد که ابعاد مرضی شخصیت و انعطاف‌پذیری روانشناختی بیشترین نقش را در تبیین سادیسم با ۲۴ درصد و سایکوپاتی با ۱۴ درصد داشتند. در جدول ۳ نتایج آزمون روابط ساختاری (اثرات مستقیم) آمده است.

جدول ۳. نتایج بررسی اثرات مستقیم بر اساس نتایج آزمون تحلیل مسیر

نوع تأثیر	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد	خطای استاندارد	نسبت بحرانی	مقدار p
ابعاد مرضی شخصیت ← انعطاف‌پذیری روانشناختی	۰/۷۵۷	۰/۷۲۹	۰/۰۴۲	۱۷/۵۳	<۰/۰۰۱
ابعاد مرضی شخصیت ← خودشیفتگی	-۰/۱۶۷	-۰/۰۸۰	۰/۰۳۴	۲/۳۵	۰/۰۲۰
ابعاد مرضی شخصیت ← سایکوپاتی	۰/۲۳۴	۰/۰۸۹	۰/۰۳۶	۲/۸۷	۰/۰۰۴
ابعاد مرضی شخصیت ← ماکیاولیسم	-۰/۰۴۴	۰/۰۱۲	۰/۰۲۹	۰/۴۳	۰/۶۶۶
ابعاد مرضی شخصیت ← سادیسم	۰/۴۸۵	۰/۱۹۷	۰/۰۳۶	۵/۴۸	<۰/۰۰۱
انعطاف‌پذیری روانشناختی ← خودشیفتگی	۰/۰۶۹	۰/۰۳۴	۰/۰۵۰	۰/۶۹	۰/۴۹۱
انعطاف‌پذیری روانشناختی ← سایکوپاتی	۰/۱۵۷	۰/۰۶۲	۰/۰۲۹	۲/۱۴	۰/۰۳۳
انعطاف‌پذیری روانشناختی ← ماکیاولیسم	۰/۰۹۵	۰/۰۲۸	۰/۰۳۰	۰/۹۴	۰/۳۴۸
انعطاف‌پذیری روانشناختی ← سادیسم	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۳۷	۰/۰۲	۰/۹۸۳

نتایج جدول ۳ نشان داد که اثر مستقیم ابعاد مرضی شخصیت بر انعطاف‌پذیری روانشناختی و سه صفت تاریک خودشیفتگی، سایکوپاتی و سادیسم تأیید شد ($p < ۰/۰۵$). جهت تأثیر ابعاد مرضی شخصیت بر خودشیفتگی، منفی و بر سایر متغیرها مثبت بود. متغیر میانجی انعطاف‌پذیری روانشناختی فقط بر صفت تاریک سایکوپاتی اثر داشت ($p < ۰/۰۵$). در جدول ۴ نتایج آزمون اثرات غیرمستقیم به روش بوت استرپینگ آمده است.

نتایج جدول ۳ نشان داد که اثر مستقیم ابعاد مرضی شخصیت بر انعطاف‌پذیری روانشناختی و سه صفت تاریک خودشیفتگی، سایکوپاتی و سادیسم تأیید شد ($p < ۰/۰۵$). جهت تأثیر ابعاد مرضی شخصیت بر خودشیفتگی، منفی و بر سایر متغیرها مثبت بود. متغیر میانجی انعطاف‌پذیری روانشناختی فقط بر صفت تاریک سایکوپاتی اثر داشت ($p < ۰/۰۵$). در جدول ۴ نتایج آزمون اثرات غیرمستقیم به روش بوت استرپینگ آمده است.

جدول ۴. آزمون میانجی‌گری انعطاف‌پذیری روانشناختی در رابطه بین ابعاد مرضی شخصیت و صفات تاریک شخصیت (به روش بوت استرپینگ)

نوع رابطه	ضریب استاندارد	خطای استاندارد	نسبت بحرانی	مقدار p
ابعاد مرضی شخصیت ← انعطاف‌پذیری روانشناختی ← خودشیفتگی	-۰/۰۵۲	۰/۰۷۸	۰/۹۰	۰/۳۶۹
ابعاد مرضی شخصیت ← انعطاف‌پذیری روانشناختی ← سایکوپاتی	۰/۱۱۹	۰/۰۷۰	۲/۲۵	۰/۰۲۵
ابعاد مرضی شخصیت ← انعطاف‌پذیری روانشناختی ← ماکیاولیسم	-۰/۰۷۲	۰/۰۷۷	۱/۱۸	۰/۲۳۹
ابعاد مرضی شخصیت ← انعطاف‌پذیری روانشناختی ← سادیسم	۰/۰۰۱	۰/۰۶۷	۰/۰۳	۰/۹۷۶

نتایج بررسی نقش میانجی‌گری (جدول ۴) نشان داد که نقش میانجی‌گری انعطاف‌پذیری روانشناختی در رابطه بین ابعاد مرضی شخصیت با صفت تاریک سایکوپاتی در سطح اطمینان حداقل ۹۵ درصد تأیید شد ($p < ۰/۰۵$). اما در رابطه بین ابعاد مرضی شخصیت با سه صفت تاریک خودشیفتگی، ماکیاولیسم و سادیسم تأیید نشد ($p > ۰/۰۵$). در

نتایج بررسی نقش میانجی‌گری (جدول ۴) نشان داد که نقش میانجی‌گری انعطاف‌پذیری روانشناختی در رابطه بین ابعاد مرضی شخصیت با صفت تاریک سایکوپاتی در سطح اطمینان حداقل ۹۵ درصد تأیید شد ($p < ۰/۰۵$). اما در رابطه بین ابعاد مرضی شخصیت با سه صفت تاریک خودشیفتگی، ماکیاولیسم و سادیسم تأیید نشد ($p > ۰/۰۵$). در

مجموع یافته ها نشان داد که ابعاد مرضی شخصیت به طور مستقیم بر خودشیفتگی، سایکوپاتی و سادیسزم موثر بود و به طور غیرمستقیم بر سایکوپاتی موثر بود.

بحث

این پژوهش باهدف بررسی برآزش ساختاری صفات تاریک شخصیت بر اساس ابعاد مرضی شخصیت با میانجیگری انعطاف پذیری روان-شناختی در دانشجویان به انجام رسید. در ارتباط با ابعاد مرضی شخصیت و انعطاف پذیری روان شناختی نتایج تقریباً همسو و هم راستا با پژوهش Yao و همکاران (۳۰) می باشد که مطالعه ای با هدف تعامل انعطاف پذیری روان شناختی مرتبط با شغل، سبک مقابله و انواع شخصیت در افسردگی در پزشکان چینی پرداختند. نتایج نشان داد گسستگی عاطفی و عواطف منفی مانند افسردگی با انعطاف پذیری روان شناختی رابطه معناداری دارد. همچنین پژوهش Wąsowicz و همکاران (۲۱) پژوهشی با هدف سلامت روان، رفاه و انعطاف پذیری روانی انجام دادند. عواطف منفی از طریق انعطاف پذیری روان شناختی با بهزیستی عمومی مرتبط بودند، زیرا افسردگی، اضطراب و استرس بالاتر با انعطاف پذیری روان شناختی پایین تری همراه بود که بهزیستی عمومی را کاهش داد. Wang و همکاران (۳۱) نیز بیان داشتند هیجانات و عواطف مثبت و منفی می توانند انعطاف پذیری شناختی را پیش بینی کنند. انعطاف پذیری شناختی توانایی تغییر سریع بین اهداف چندگانه است. مطالعه حاضر با استفاده از یک پارادایم تغییر وظیفه، بررسی کرد که چگونه احساسات مثبت بر انعطاف پذیری شناختی و مکانیسم های عصبی اساسی تأثیر می گذارد و نتایج نشان داد که احساسات مثبت می تواند انعطاف پذیری شناختی را افزایش داده است.

در رابطه با انعطاف پذیری روان شناختی با صفات تاریک شخصیت پژوهشی همسو یافت نشد ولی به برخی از پژوهش های مشابه که به آن ها استناد شده است و در تبیین نتایج به دست آمده کمک کننده بوده است عبارتند از: پژوهش Abdollahzadeh Rafi و همکاران (۳۲)؛ Zonoubi & Soori (۳۳)؛ Sepahvand (۲۰)؛ Jabari Ghazi Jahani & Pirkhaefi (۱۹)؛ Vatankhah Amjad و همکاران (۱۸)؛ Pellerin و همکاران (۳۴)؛ Wąsowicz و همکاران (۲۱)؛ Yao و همکاران (۳۰). خودشیفتگی آسیب پذیر، تجارب آگاهانه از درماندگی، تهی بودن، حرمت خود پایین و شرم را در برمی

گیرد که همه این عوامل ارتباط مولفه های شخصیت مرضی مانند عواطف منفی و مهار گسیختگی و گسستگی عاطفی را با بعد تاریک شخصیت خودشیفتگی نشان می دهد از سویی خودشیفتگی همچنین به دلیل همین عواطف منفی و ارتباط این خصوصیات مرضی دچار انعطاف ناپذیری روان شناختی بالایی هستند به این صورت که این افراد برای مقابله با تهدیدهای خود، از طریق کناره گیری شرم آورانه در زمانی که ابراز خود آرمانی امکان پذیر نیست، و یا به بیان دیگر انعطاف ناپذیری در شرایط اضطرابی و تنش زا و یا این که در سطح بین فردی نیز، افراد با این ویژگی های مرضی، مثلاً به دلیل حساسیت نسبت به طرد و انتقاد، از روابط بین فردی کناره گیری و اجتناب می نمایند که همه این عوامل نشان دهنده انعطاف ناپذیری بین خصوصیات مرضی و خودشیفتگی را نشان می دهد. Asensio-Martinez و همکاران (۳۵) نیز بیان داشتند سلامت روان و انعطاف پذیری رابطه دارند و گسستگی عاطفی و عواطف منفی مانند افسردگی با انعطاف پذیری روان شناختی رابطه معناداری دارد (۳۰). Abdollahzadeh Rafi و همکاران (۳۲) نشان دادند انعطاف پذیری روان شناختی با نشانه های سلوک، پرخاشگری، نافرمانی رابطه دارد. Wang و همکاران (۳۱) بیان داشتند هیجانات و عواطف مثبت و منفی می توانند انعطاف پذیری شناختی را پیش بینی کنند.

همچنین، در رابطه با بررسی نقش میانجی گری انعطاف پذیری روان شناختی در رابطه با ابعاد مرضی شخصیت با سایکوپات ها می توان گفت: محققان آسیب شناسی روانی معتقدند که عملکرد ناموفق در تعاملات اجتماعی، پرخاشگری، خشونت، تکانشی، احساس شرمندگی و گناه، ناتوانی و انعطاف ناپذیری در حل یک مساله چندبعدی و گرفتن یک تصمیم مناسب در زمان مناسب در نتیجه تنظیم ناکافی پاسخ های هیجانی ایجاد می شود (۳۶). همچنین نتایج ها نشان داده است که مهار گسیختگی و تکانشی بودن و پرخاشگری نیرومندترین پیش بینی کننده رفتار ضد اجتماعی، در اختلالات شخصیت سایکوپاتی است. می توان گفت که ناتوانی از تن دادن به هنجارهای اجتماعی، بی اعتنایی به حقوق دیگران و تجاوز به آن ها، تحریک پذیر بودن و پرخاشگر بودن نسبت به دیگران و می تواند با میانجی گری انعطاف پذیری روان-شناختی و از طریق مولفه های شخصیت مرضی معنادار باشد و می توان نتیجه گرفت که خصومت مرضی و عواطف منفی با میانجی گری انعطاف پذیری روان شناختی قادر به

نتیجه‌گیری

نتایج حاصل نشان داد که انعطاف‌پذیری روان شناختی بین ابعاد مرضی شخصیت با صفات تاریک شخصیت دانشجویان نقش میانجی‌گری ایفا می‌کند. جهت تاثیر ابعاد مرضی شخصیت بر خودشیفتگی، منفی و بر سایر متغیرها مثبت بود و متغیر میانجی انعطاف‌پذیری روان شناختی فقط بر صفت تاریک سایکوپاتی اثر داشت.

سیاسکزاری

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکترای روانشناسی نویسنده اول است. بدین وسیله از تمامی افرادی که با تکمیل پرسشنامه های مربوطه و همکاری که ما را در این پژوهش یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله هیچگونه تضاد منافی را گزارش نکردند.

پیش بینی شخصیت ضداجتماعی و سایکوپات است.

مطابق نتایج ابعاد مرضی شخصیت اثر غیرمستقیم بر سادیسم، خودشیفتگی، ماکیاولیسم نداشت ذکر این نکته مهم است که همبستگی ابعاد مرضی شخصیت و انعطاف پذیری روان شناختی و صفات تاریک شخصیت کاملاً تأیید شده است اما بر اساس مدل بنابر اثرمستقیم که تأثیر برخی از متغیرها قوی تر است و اثر برخی از متغیرها نیز به نسبت خنثی می شود که این فرضیه نیز بیانگر این مورد بود که ابعاد مرضی شخصیت اثر غیرمستقیم بر بر سادیسم، خودشیفتگی، ماکیاولیسم نداشت.

از محدودیت های این پژوهش می توان به عدم نمونه گیری تصادفی، ازدیاد سؤالات پرسشنامه، محدود بودن جامعه آماری به دانشجویان اشاره کرد و پیشنهاد می گردد در پژوهش های آتی از روش های نمونه گیری تصادفی استفاده شود، همچنین انجام پژوهش بر روی گروه های اجتماعی دیگر و استفاده از پرسشنامه هایی با سؤالات کمتر پیشنهاد می شود.

References

1. Brugués G, & Caparrós B, Dysfunctional personality, Dark Triad and moral disengagement in incarcerated offenders: implications for recidivism and violence, *Psychiatry psychology law*, 2022; 29(3): 431-455. <https://doi.org/10.1080/13218719.2021.1917011>
2. Shakeri SS, khodabakhsh pirkalani R, Explaining the Prevalence of COVID-19 Based on Games Theory and Predicting Non-vaccination as a Free Riding Behavior through Dark Personality Traits, *Counseling Culture and Psychotherapy*, 2022; 13(50): 129-154.
3. Javaezi Shishavan M, Zeinali A, The Role of Emotional Schemas and Temperament and Character in Shaping the Dark Tetrad Personality Traits, *Rooyesh*, 2022; 11 (5): 1-12.
4. Greitemeyer T, Dark personalities and general masochistic tendencies: Their relationships to giving and receiving sexualized pain, *Acta psychologica*, 2022; 230: 103715. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2022.103715>
5. Rehman S, Laila U, Rothmann S, & Naz S, Dark Tetrad Personality during COVID-19: An Overview of Psycho-somatic Therapies for Managing Mental Health Response, *Psychiatria Danubina*, 2021; 33 (Suppl 10): 106-108.
6. Morey LC, Good EW, & Hopwood CJ, Global personality dysfunction and the relationship of pathological and normal trait domains in the DSM-5 alternative model for personality disorders, *Journal of Personality*, 2022; 90(1): 34-46. <https://doi.org/10.1111/jopy.12560>
7. Krueger RF, Derringer J, Markon KE, Watson D, & Skodol AE, Initial construction of a maladaptive personality trait model and inventory for DSM-5, *Psychol Med*, 2012; 42(9): 1879-90. <https://doi.org/10.1017/S0033291711002674>
8. Bach B, & Bernstein DP, Schema therapy conceptualization of personality functioning and traits in ICD-11 and DSM-5, *Current Opinion in Psychiatry*, 2019; 32(1): 38-49. <https://doi.org/10.1097/YCO.0000000000000464>
9. Yousefi R, Chalabianloo G, Ahmadpour khalfelou A. The Role of Pathological Personality Dimensions in Predicting Dark Tetrad Personality *Journal of Thought & Behavior in Clinical Psychology*, 2020; 14 (54):57-66.
10. Russell TD, King AR, Anxious, hostile, and sadistic: Maternal attachment and everyday sadism predict hostile masculine beliefs and male sexual violence, *Personality and Individual Differences*, 2016; 99: 340-345. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.05.029>

11. Sundström FT, Lavefjord A, Buhrman M, & McCracken LM, Assessing Psychological Flexibility and Inflexibility in Chronic Pain Using the Multidimensional Psychological Flexibility Inventory (MPFI), The journal of pain, 2023; 24(5): 770-781. <https://doi.org/10.1016/j.jpain.2022.11.010>
12. Ghiasabadi Farahani E, Jafari Harandi R, Predict Cognitive Flexibility through Social Adjustment and Responsibility among female students, Social Psychology Research, 2021; 10(40): 135-150.
13. Farahmand Sabet M, Moradi A, Yazdanbakhsh K. Predicting antisocial personality traits based adverse childhood experiences regarding the mediating role of psychological inflexibility: Presenting a structural model. Advances in Cognitive Sciences 2023; 25 (1) :15-29.
14. Hayes SC, Strosahl KD, Wilson KG. Acceptance and commitment therapy: the process and practice of mindful change: Guilford Press; 2011.
15. Bryan CJ, Ray-Sannerud B, Hron EA. Psychological flexibility as a dimension of resilience for posttraumatic stress, depression, and risk for suicidal ideation among Air Force Personnel. Journal of Contextual Behavioral Science. 2015; 4(4):263-8. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2015.10.002>
16. Safari Mousavi SS, Nadri M, Radfar F, Farokhcheh M. The predictive role of psychological flexibility and cognitive emotion regulation strategies on depression, anxiety and stress in type 2 diabetic patients. Middle Eastern Journal of Disability Studies, 2019; 9:50.
17. Mohammadpour M, Rahimi R, Ramezani N, Ahmadi R, Biranvand MR. The role of psychological flexibility and difficulties in emotion regulation in predicting the fear of coronavirus (COVID-19). 2021; 13(2): 192-199.
18. Vatankhah Amjad F, Shams S, Rashtiani F, Mohammadi S, The Relationship between Behavioral Brain Systems and Difficulty in Emotion Regulation with Depressive Symptoms in People with Type 2 Diabetes: The Mediating Role of Cognitive Flexibility, Rooyesh, 2022; 10 (11) :241-256.
19. Jabari Ghazi Jahani H, Pirkhaefi AR, Cognitive flexibility and focus of attention in narcissistic and obsessive-compulsive personality disorders, new developments in behavioral sciences, 2021; 6 (54): 627-638.
20. Sepahvand T, The role of cognitive flexibility in the generalized anxiety of people with neuroticism, Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry, 2021; 8 (3): 89-100. <https://doi.org/10.32598/shenakht.8.3.89>
21. Wąsowicz G, Mizak S, Krawiec J, & Bielaśzek W, Mental Health, Well-Being, and Psychological Flexibility in the Stressful Times of the COVID-19 Pandemic, Frontiers in Psychology, 2021; 12(1601): 1-9. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.647975>
22. Browne A, Stafford O, Berry A, Murphy E, Taylor LK, Shevlin M, et al, Psychological Flexibility Mediates Wellbeing for People with Adverse Childhood Experiences during COVID-19, Journal of clinical medicine, 2022; 11(2), 377. <https://doi.org/10.3390/jcm11020377>
23. Kline RB, Principles and practice of structural equation modeling (3rd ed.), New York: Guilford Press: 2011.
24. Bond FW, Hayes SC, Baer RA, Carpenter KM, Guenole N, Orcutt HK, & et al, Preliminary psychometric properties of the Acceptance and Action Questionnaire-II: A revised measure of psychological inflexibility and experiential avoidance, Behavior therapy, 2011; 42(4): 676-88. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2011.03.007>
25. Imani M, Examining the factor structure of psychological flexibility questionnaire in students, Journal of Education and Learning Studies, 2015; 8(1): 162-181.
26. Paulhus DL, Buckels EE, Trapnell PD, & Jones DN, Screening for Dark Personalities: The Short Dark Tetrad (SD4), European Journal of Psychological Assessment, 2020; 37 (3). <https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000602>
27. Qaderi Bagajan K, Eskandari H, Borjali A, Sohrabi F, Soleimani M, Ziegler MA comparative study of suicidal and self-harm behaviors and the guilt and shame proneness among individuals with the "Dark Tetrad Personality Traits" and the "Vulnerable Dark Triad": A cross-sectional study, Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry, 2022; 9 (1): 16-32. <https://doi.org/10.32598/shenakht.9.1.16>
28. Abdi R, Chalabianlou G. Adaptation and Psychometric Characteristic of Personality Inventory for DSM-5-Brief Form (PID-5-BF). Journal of Modern Psychological Researches,

- 2017; 12(45): 131-154.
29. Amini M, Dabaghi P, Lotfi M, The Investigation of Psychometric Properties of the Persian version of Personality Inventory for DSM-5 (PID-5) in Soldiers, *Journal of Military Medicine*, 2022; 20(2): 145-153.
30. Yao Y, Jing X, & Lu L, Interaction of job-related psychological flexibility, coping style and personality types in depression in Chinese physicians: A cross-section study, *Medicine*, 2022; 101(39): e30838. <https://doi.org/10.1097/MD.00000000000030838>
31. Wang Y, Chen J, & Yue Z, Positive emotion facilitates cognitive flexibility: An fMRI study, *Frontiers in psychology*, 2017; 8: 1832. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01832>
32. Abdollahzadeh Rafi M, Mohamadi H, Mohamadi M, Rafiei Boldaji M, Investigating the Relationship between “Maternal Psychological Flexibility in Parenting” and Adolescent Depression, *JPEN*, 2022; 8 (3): 8-15.
33. Zonoubi M, Soori A, Determining the Predictive Role of Psychological Flexibility in Anxiety (Covid 19) Female Employees of Karaj Deputy of Health, *New Approach in Educational Sciences*, 2022; 4(2): 128-133.
34. Pellerin N, Raufaste E, Corman M, Teissedre F, & Dambrun M, Psychological resources and flexibility predict resilient mental health trajectories during the French covid-19 lockdown, *Scientific reports*, 2022; 12(1): 10674. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-14572-5>
35. Asensio-Martinez A, Oliven-Blazquez B, Montero-Marin J, Masluk B, Fueyo-Diaz R, Gascon-Santos S, et al, Relation of the Psychological Constructs of Resilience, Mindfulness, and Self-Compassion on the Perception of Physical and Mental Health, *Psychology Research and Behavior Management*, 2019; (12): 1155-1166. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S225169>
36. Chraghpour Khonkdar R, Hassanzadeh R, Abbasi GHE, Comparing the effectiveness of cognitive therapy based on mindfulness and life therapy on psychological flexibility and psychological capital in patients with dyspepsia without ulcers, *Applied Research in Behavioral Sciences*, 2022; 15(56): 20-36.